

Číslo: 4413/2023
Bratislava: 26. 5. 2023

Vyhodnotenie plnenia opatrení Protikorupčného programu Úradu jadrového dozoru Slovenskej republiky podľa určených ukazovateľov

Na základe úlohy B.3 a B.4 uznesenia vlády SR č. 585/2018 bola predsedníčke Úradu jadrového dozoru Slovenskej republiky (ďalej len „ÚJD SR“) uložená úloha prijať, na základe posúdenia a vyhodnotenia korupčných rizík, rezortný protikorupčný program ÚJD SR a pravidelne vyhodnocovať plnenie úloh vyplývajúcich z rezortného protikorupčného programu.

Keďže na ÚJD SR je od roku 2016 zavedený proces riadenia rizík, avšak pri preskúmaní triednika rizík podľa smernice o riadení rizík, nebola vymedzená samostatná kategória „korupčné riziko“ hoci určité riziká s ohľadom na korupčné správanie resp. protikorupčné činnosti ako kategória existovali a v minimálnom množstve v existujúcom katalógu rizík ÚJD SR aj identifikované boli, bola aktualizovaná Príručka kvality v bode 2.7 (str. 8), ktorá v odseku 4 zaviedla systém riadenia korupčných rizík a prijatých opatrení na ich elimináciu, ktorý slúži na odstránenie systémových zlyhaní súvisiacich s korupciou, ďalej sa zaviedla pozícia protikorupčného koordinátora, ako aj prijímanie rezortného protikorupčného programu, ktorý sa pravidelne vyhodnocuje a aktualizuje.

Aktualizovaný Rezortný protikorupčný program ÚJD SR bol prijatý a schválený na porade predsedníčky úradu dňa 17.06.2022 v súlade s úlohou B.3 z uznesenia vlády SR č. 585/2018 a zverejnený na webovom sídle ÚJD SR.¹⁾

V rámci rezortného protikorupčného programu boli stanovené nasledovné 2 ciele:

1. Zmenšiť priestor na existenciu a vznik korupčných rizík.
2. Posilňovať ochranu oznamovateľov podozrení z korupcie a inej protispoločenskej činnosti.

Vyhodnotenie plnenia opatrení k jednotlivým cieľom cez ich ukazovatele:

Cieľ č. 1:	Zmenšiť priestor na existenciu a vznik korupčných rizík
Ukazovateľ:	Identifikované a odstránené nedostatky umožňujúce vznik a existenciu korupčných rizík vo všetkých korupčne významných procesoch
Opatrenie č. 1:	Zlepšovať systém riadenia korupčných rizík
Ukazovatele:	a) vyhodnotenie navrhnutých opatrení pri identifikovaných korupčných rizikách v intervaloch podľa procesu riadenia rizík; b) identifikovať korupčne významné pracovné pozície;

¹⁾ <https://www.ujd.gov.sk/wp-content/uploads/2022/06/Protikorupcny-program-UJD-SR.pdf>

Termín pre vyhodnotenie navrhnutých opatrení:	do 31. mája 2023
Gestor:	gestori korupčne významných procesov
Termín pre identifikáciu korupčne významných pracovných pozícií:	do 31. mája 2023
Gestor:	gestori korupčne významných procesov
Vyhodnotenie účinnosti a efektívnosti:	do 31. mája 2023

Ad ukazovateľ a) Základné činnosti procesu riadenia rizík a spôsobu ich riadenia v podmienkach ÚJD SR sú určené Smernicou o riadení rizík, schválenou na porade predsedníčky ÚJD SR (S 240 021:20) dňa 28.05.2020. Navrhované opatrenia pri identifikovaných korupčných rizikách sú realizované po ich schválení na porade predsedníčky ÚJD SR a určení vlastníkov rizika. Hodnotenie účinnosti stanovených opatrení vykonáva vedúci organizačného útvaru resp. garant procesu po hlásení od vlastníka rizika. Korupčné riziká ako i vyhodnotenie navrhovaných opatrení sú v zmysle Smernice o riadení rizík pravidelne aktualizované.

Predsedníčka úradu uložila gestorom procesov dňa 16.11.2022 úlohu č. 1/19/22 vykonať aktualizáciu rizík v oblasti svojej pôsobnosti a výsledky aktualizácie zaslať RO 240 v termíne do 31.1.2023. Úloha bola vyhodnotená ako splnená a aktualizovaný register rizík vrátane korupčných rizík je dostupný v centrálnej databáze dokumentov v aplikácii HCL Notes.

Ad ukazovateľ b) Protikorupčný koordinátor v spolupráci s generálnou tajomníčkou služobného úradu na základe identifikovaných korupčných rizík, zavedených v centrálnom registri rizík, identifikoval korupčne významné procesy. Jedná sa, o vydávanie rozhodnutí, legislatívny proces, overovanie odbornej spôsobilosti, riadenie ľudských zdrojov, proces verejného obstarávania vrátane prípravy a posudzovania zmlúv s tým, že medzi ne zaradil aj inšpekčnú činnosť a obsadzovanie voľných služobných/pracovných miest. Následne boli konzultované korupčné riziká s vybranými gestormi týchto procesov a z nich identifikované korupčne významné pracovné pozície. Bolo vykonané posúdenie povahy a rozsahu korupčného rizika vo vzťahu k zamestnancom, ktorí sú na pozíciách vystavených vyššiemu korupčnému riziku. Na základe vyhodnotenia miery vystavenia zamestnanca korupčným rizikám vo vzťahu ku konkrétnej pozícii, poznania rizík zistených v rámci riadenia korupčných rizík úradu, poznania stavu iných skutočností, ktoré vyplývajú zo skúseností bolo konštatované, že vzhľadom na rôznorodosť korupčne významných procesov, protikorupčný koordinátor rozhodne o zaradení konkrétnej pozície do zoznamu pozícií s ohľadom na vyššie korupčné riziko a následne sa úrad zameria na tieto pracovné pozície s cieľom vzdelávať ich v oblasti verejnej integrity a konfliktu záujmov. Zároveň sa identifikovala potreba preveriť príp. aktualizovať interné smernice týkajúce sa korupčne významných procesov v súvislosti so zapracovaním konfliktu záujmov v nasledujúcom období.

Protikorupčný koordinátor bude v spolupráci s gestormi procesov posudzovať a aktualizovať zoznam pozícií s identifikovaným vyšším korupčným rizikom pri zmene organizačnej štruktúry

úradu, ktorá má vplyv na pozície zamestnancov alebo pri inej významnej zmene, najmenej však raz za dva roky. Zároveň bude informovať zamestnanca aj príslušného nadriadeného, ktorého pozícia bola zaradená v zozname pozícií s vyšším rizikom, o výsledku posúdenia miery vystavenia pracovnej pozície korupčnému riziku.

Na základe ukazovateľov možno konštatovať, že opatrenie č. 1 bolo splnené v celom rozsahu v určenom termíne.

Opatrenie č. 1 bolo splnené.

Opatrenie č. 2:	Vypracovať Kódex správania sa pre zamestnancov ÚJD SR a jeho uvedenie do praxe
Ukazovateľ:	a) v spolupráci s útvarmi 401 a 400 pripraviť návrh Kódexu správania sa a predložiť ho na poradu predsedníčky úradu c) oboznámiť zamestnancov ÚJD SR s prijatým kódexom
Termín pre prípravu návrhu Kódexu správania sa:	do 31. decembra 2022
Gestor:	Útvar 401, generálna tajomníčka služobného úradu a protikorupčný koordinátor
Termín oboznámenia zamestnancov:	do 30. apríla 2023
Gestor:	riadiťka osobného úradu v spolupráci s protikorupčným koordinátorom
Vyhodnotenie účinnosti a efektívnosti:	do 31. mája 2023

Ad ukazovateľ a) Na základe vykonaného prieskumu zisťujúceho stav existencie kódexov správania sa na iných rezortoch a materiálov OECD týkajúcich sa verejnej integrity vypracoval útvar 401 v spolupráci s generálnou tajomníčkou a protikorupčným koordinátorom Kódex správania sa zamestnanca Úradu jadrového dozoru Slovenskej republiky. Dokument bol zaslaný na vnútroúradné pripomienkovanie v decembri 2022 a následne po zapracovaní pripomienok bol schválený na porade predsedníčky úradu 12.01.2023. Východiskom pre vypracovanie dokumentu bol Etický kódex štátneho zamestnanca (vyhláška č. 400/2019 Z. z.), ktorý vypracovala Rada pre štátnu službu, ako aj obdobný dokument českého dozorného orgánu (SÚJB), ktorý má podobné postavenie a kompetencie ako jeho slovenský ekvivalent.

Kódex správania zamestnanca Úradu jadrového dozoru Slovenskej republiky bol prijatý pre potreby ÚJD SR, má pomôcť zamestnancom predchádzať situáciám v oblasti korupčných rizík, konfliktu záujmov alebo pri situáciách, ktoré súvisia s etickým konaním a integritou.

Ad ukazovateľ b) Oboznámenie zamestnancov ÚJD SR s prijatým Kódexom správania sa zamestnanca Úradu jadrového dozoru Slovenskej republiky bolo realizované mailovou formou pre všetkých zamestnancov, a to zaslanou zápisnicou č. 1/23 z porady predsedníčky úradu a následne informatívnym mailom o zaradení dokumentu medzi Riadiace akty úradu. Pre zaneprázdnenosť zamestnancov Rady pre štátnu službu bude školenie zamerané na etiku v spojení s prijatým Kódexom správania sa zamestnanca Úradu jadrového dozoru Slovenskej republiky realizované 05.06.2023.

Na základe vyhodnotenia ukazovateľov a) a b) možno konštatovať, že opatrenie č. 2 bolo splnené v plnom rozsahu.

Opatrenie č. 2 bolo splnené.

Cieľ č. 2:	Posilňovať ochranu oznamovateľov podozrení z korupcie a inej protispoločenskej činnosti
Ukazovateľ:	Zavedenie dostatočnej informovanosti zamestnancov o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a nekalých praktík
Opatrenie č. 3:	Zvyšovanie povedomia zamestnávateľa vyplývajúceho zo zákona č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti prostredníctvom školení
Ukazovateľ:	a) zabezpečenie efektívnejšej ochrany oznamovateľov pravidelným vzdelávaním zodpovednej osoby prostredníctvom školení organizovaných Úradom na ochranu oznamovateľov protispoločenskej činnosti príp. inými dostupnými školeniami; b) sledovať transpozíciu Smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1937 z 23. októbra 2019 o ochrane osôb, ktoré nahlasujú porušenia práva Únie (gestorom je ÚV SR, termín transpozície smernice je do 31. mája 2023), ktoré nahlasujú porušenie práva únie a v prípade potreby vykonať potrebnú aktualizáciu interných predpisov;
Termín školenia zodpovednej osoby:	podľa termínov poskytnutých Úradom na ochranu oznamovateľov
Gestor pre zabezpečenie vzdelávania :	riaditeľka osobného úradu (ako zodpovedná osoba)
Gestor aktualizácie interných predpisov:	riaditeľka osobného úradu v spolupráci s protikorupčným koordinátorom
Termín vykonania aktualizácie interných predpisov:	do 2 mesiacov po publikácii novely zákona č. 54/2019 v Zbierke zákonov SR
Vyhodnotenie účinnosti a efektívnosti protikorupčného programu:	do 31. mája 2022

Ad ukazovateľ a) Úrad na ochranu oznamovateľov protispoločenskej činnosti organizoval dve školenia pre zodpovedné osoby a protikorupčných koordinátorov, a to v termíne 09.11.2022 a 19.05.2023. Obidvoch školení sa zodpovedná osoba alebo protikorupčný koordinátor zúčastnili.

Školenia boli zamerané na efektívne interné systémy oznamovania, činnosti Úradu na ochranu oznamovateľov ako napríklad metodické usmernenia pre zamestnávateľov, aktívne spôsoby odhaľovania podvodov a korupcie, ako je aj zdokonaľovanie spôsobov oznamovania v organizáciách, ktoré vedú k efektívnejšej detekcii podvodov. Ďalej bol vysvetlený pojem whistleblowing, čiže chránené oznamovanie, na simulovaných situáciách bolo ukázané, čo možno považovať za oznámenie protispoločenskej činnosti.

Ad ukazovateľ b) Gestorstvo transpozície Smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1937 zo dňa 23. októbra 2019 o ochrane osôb (ďalej len „Smernice“), ktoré nahlasujú porušenia práva Únie bolo určené Úradu vlády Slovenskej republiky. ÚJD SR ako spolugestor stanovený nebol. ÚJD SR sa iniciatívne zapojil sa do pripomienkovania návrhu novely zákona č. 54/2019 Z. z. (transpozícia smernice ešte pred jej predložením do medzirezortného pripomienkového konania na základe zaslania návrhu Úradom vlády SR). Uvedená novela zákona bola prerokovaná a schválená na 90. schôdzi NR SR, uznesenie číslo 2248 zo dňa 10. 5. 2023. Ku dňu vyhodnotenia nebola novela zákona č. 54/2019 ešte publikovaná v Zbierke zákonov SR. Keďže termín aktualizácie internej smernice je určený tak, že do 2 mesiacov po publikácii novely zákona č. 54/2019 v Zbierke zákonov SR sa zväží potreba aktualizácie internej smernice, tak táto úloha sa prenáša už do obdobia po aktualizácii rezortného programu.

Novela vo všeobecnosti posilňuje ochranu oznamovateľov, zavádza nové povinnosti pre zamestnávateľov a zvyšuje sadzby pokút.

Na základe vyhodnotenia ukazovateľov a) a b) možno konštatovať, že opatrenie č. 3 bolo splnené čiastočne v určenom termíne vzhľadom na termín schválenia a publikácie novely zákona č. 54/2019 Z. z.

Opatrenie č. 3 bolo splnené.

Záver: Na základe úlohy B.4 z uznesenia vlády SR č. 585/2018, na základe ktorej je ÚJD SR povinný vyhodnocovať plnenie úloh vyplývajúcich z Protikorupčného programu ÚJD SR každoročne do 30. júna za predchádzajúci kalendárny rok, možno na základe plnenia ukazovateľov prijatých cieľov konštatovať jeho splnenie v plnom možnom rozsahu.

Okrem toho boli kontaktné údaje protikorupčnej koordinátorky ÚJD SR oznámené Úradu vlády SR a bude vymenovaná do Rady protikorupčných koordinátorov, ktorá bola kreovaná ako poradný orgán vedúceho Úradu vlády SR.

Vyhodnotil : [REDAKOVANÉ] protikorupčný koordinátor (401)